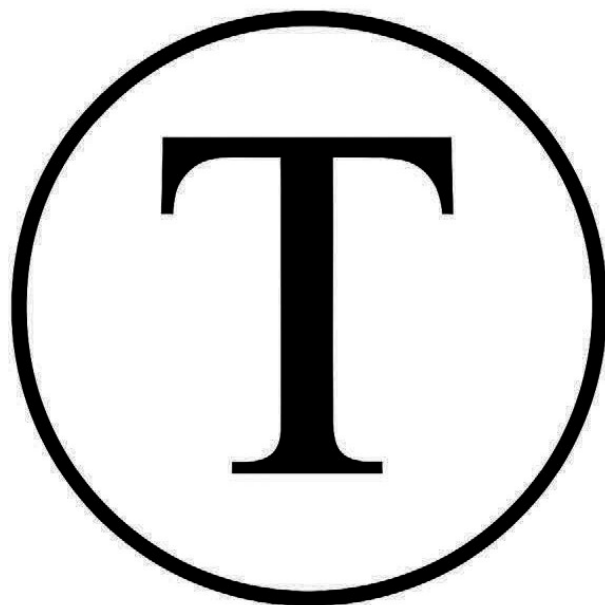

TILVÆRELSENS STADIER

I dette alfabet over nøgleord i Søren Kierkegaards liv og tænkning står T for Tilværelsens stadier – et af de mest centrale begreber i hans filosofi. Her beskrives menneskets livsformer som stadier på vejen mod selvindsig og tro. Modellen er ikke en teori i ydre forstand, men et indre kort over eksistensen – fra nydelsens rastløse overflade til troens inderste alvor.

Hos Kierkegaard er tilværelsens stadier en af de mest kendte modeller til at beskrive menneskets eksistensmuligheder. Han taler dog ikke om stadier som faste, livslange kategorier, men som eksistensmåder, som mennesket kan bevæge sig imellem – hver med sine muligheder og begrænsninger.

Kierkegaard skelner mellem tre hovedstadier:

Det æstetiske stadium

Her lever mennesket for nydelsen, oplevelsen og det interessante. Livet bliver et kunstværk, man arrangerer for at undgå kedsomhed. Æstetikeren kan være dannet, vittig og kultiveret, men undgår bevidst dybere forpligtelser. Johannes Forføreren fra Enten-Eller er den klassiske repræsentant for denne livsform.

Det etiske stadium

Her træder mennesket ind i ansvar og selvforpligtelse. Det handler ikke længere om at undgå pligterne, men om at tage livets valg alvorligt og bære konsekvenserne. Assessor Wilhelm i Enten-Eller repræsenterer denne position.

Det religiøse stadium

Det højeste stadium, hvor mennesket står i direkte forhold til Gud. Her overskrides selv etikkens universelle regler, hvis Gud